

Folkhälsa och fritid

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen fattar beslut om att inrätta en folkhälso- och fritidssamordnande heltidstjänst från och med år 2021 i ordinarie verksamhet inom Kommunledningsförvaltningen. I tjänsten ska inrymmas arbete med såväl folkhälsofrågor med tillhörande underområden, som fritids- och föreningsfrågor.

Att därefter, under förutsättning att föregående punkt beviljas, i enlighet med kommunens mål, tillsammans med föreningslivet och utifrån deras behov, aktivt arbeta för att med ett helhetsperspektiv utveckla samhället i syfte att nå och synliggöra de positiva effekter ett aktivt arbete med fritids- och föreningsfrågor kan ge för såväl individ som samhälle.

Att när så är möjligt med tanke på Covid-19, och under förutsättning att första punkten beviljas, fortsätta utreda frågan gällande föreningsbidragens revidering under ledning av folkhälso- och fritidssamordnaren.

Sammanfattning av ärendet

Vid Kommunstyrelsens sammanträde i september 2020 återremitterades ärendet gällande inrättande av folkhälsofunktion (d.nr 2020/518) för att omarbetas till att sammanfogas med ärende avseende inrättande av funktion för fritids- och föreningsfrågor (d.nr 2019/790). Nytt förslag presenteras härmed.

De två senaste åren har Ragunda kommuns folkhälsosamordnande arbete haltat till följd av att tidigare ansvarig tjänsteman övergått i chefsposition och ej längre har detta uppdrag. Folkhälsofrämjande insatser genomförs på olika sätt men den sammanhållna linjen och strategiska samordningen saknas. Detta ärende initierades således från politiken till tjänstemännen och efter att ha lyft frågan i såväl kommundirektörens ledningsgrupp som i socioekonomisk utvecklingsgrupp såg tjänstepersonerna inte att de ekonomiska resurserna stod att finna via externa medel utan åskade om medel för att inrätta folkhälsosamordnande funktion.

Ett lyckat folkhälsoarbete kan räknas hem såväl hälsomässigt som ekonomiskt för såväl individ som organisation och stat/kommun. Det kan även ge minskade kostnader i olika verksamheter samt innebära möjlighet att växla upp arbetet genom att på sikt driva externfinansierade projektinsatser.

Det folkhälsosamordnande arbetet i Ragunda kommun föreslås nu innefatta följande insatsområden;

- Fritids- och föreningssamordning
- Folkhälsosamordning
- ANDTS-förebyggande samordning (alkohol, narkotika, doping, tobak, spel)
- Brottsförebyggande arbete (BRÅ)
- Föräldraskapsstöd
- Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism

Folkhälsosamordnande arbete innefattar i huvudsak arbete på samhälls- och organisationsnivå och väntas bedrivas med stöd av regionala nätverk och det lokala folkhälso- och brottsförebyggande rådet. Arbetet ska även bedrivas utifrån propositionen "God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitisk" (prop. 2017/18:249) <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2018/04/prop.-201718249/>

Gällande fritids- och föreningsfrågor beslutade Kommunstyrelsen i oktober 2019 att tillsätta en utredning av fritid- och föreningsverksamhet i kommunen. Utredningen genomfördes under 2020 års första del. Olyckligtvis uppstod svårigheter med att fullfölja utredningen enligt grundplan i och med Covid -19. Sammantaget gjordes bedömningen att det dels finns grund för, och behov av, en funktion i kommunen som aktivt arbetar mot föreningslivet och fritidsverksamheter, dels att vissa delar av arbetet relaterat till detta, som revidering av föreningsbidragen, behöver anstå till dess restriktionerna i och med Covid -19 ändrats och möten med civilsamhället kan återupptas. Förutsatt att personalresurs för uppdragen finns.

Föreningsmöten och enkäter genomfördes under 2019-2020 och påvisade att det finns olika typer av behov i kommunen, både från föreningsmänniskor, kommunens barn/ungdomar och från de som idag inte tillhör en förening. Mötena med civilsamhället genomfördes dels vid Arbetsmarknads- och integrationsenheten som en del i senaste årens projektaktiviteter, dels via nyss nämnda utredning. Under de möten som hölls under utredningen och genom de enkäter som besvarats, framkom att man på både förenings- och individnivå ansåg att föreningsbidragen är orättvist fördelade över kommunen, men arbetet behöver som sagt återupptas i syfte att arbeta fram förslag till kriterier, fördelning och riktlinjer framöver. Att även framåt involvera målgruppen i arbetet anses vara en förutsättning för ett mer långsiktigt fungerande och likvärdigt system som är anpassat efter förfrågan och behov, där bidragen går dit de väntas ge störst nytta och effekt.

Konsekvenser för barn

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och ambitionsnivåer. Glädjen - att känna gemenskap och tillhörighet, är en grundläggande del. Barn och ungdomar har rätt att göra roliga saker på sin fritid, och landet ska sträva efter att alla barn får samma möjligheter att delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Aktiv fritid är ett av många insatsområden inom folkhälsoarbetet med effekt på barn och ungas livsvillkor. Sammantaget torde föreslagen satsning ge positiva effekter för barn och unga i Ragunda kommun men hänvisning till bland annat **barnkonventionens artikel nr 24**; barnet har rätt till bästa möjliga hälso- och sjukvård och rehabilitering.

Bilagor

Utredning avseende fritids- och föreningsfrågor i Ragunda kommun.

Beredande handläggare

Elin Dahlin
Enhetschef, Arbetsmarknad och
Integration
Kommunledningsförvaltningen

Jenny Kriström
Förvaltningschef
Kommunledningsförvaltningen

Beslut skickas till

Anna-Märta Johansson